

Hriadeľové spojky

Už samotné označenie týchto strojových častí - Hriadeľové spojky definuje ich základné použitie. Hriadeľové spojky sú teda časti strojov slúžiace na spájanie hriadeľov. Hriadeľové spojky musia primárne prenášať kútiaci moment pri rotácií a plniť aj ďalšie úlohy ako je, eliminovanie dilatácií, ladenie celého systému, poistenie celého systému, zabezpečenie rozbehu a pod. Pozornosť konštruktérov je mnohokrát upriamená predovšetkým na tie „ďalšie“ úlohy hriadeľových spojok, ktoré v konečnom riešení môžu byť primárnou úlohou (ako napr. pružné spojky). Delenie hriadeľových spojok môžeme uskutočniť na základe viacerých kritérií a to:

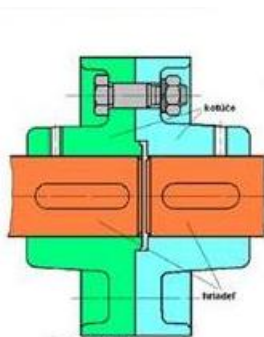
- Podľa účelu použitia.
- Podľa konštrukcie.
- Podľa spôsobu ovládania.
- Atd'.

Na nasledujúcich obr. sú názorné ukážky viacerých druhov hriadeľových spojok, ktorých výpočet a bližšie podmienky použitia budú vysvetlené na prednáške.

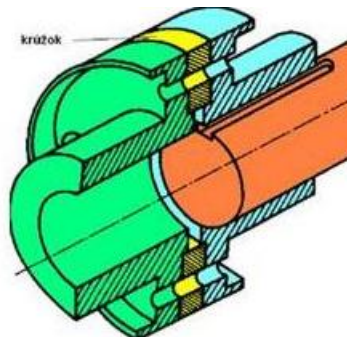
Pevné spojky

Korýtková spojka

Kotúčová spojka

Reťazová spojka

Trecie lamelové spojky

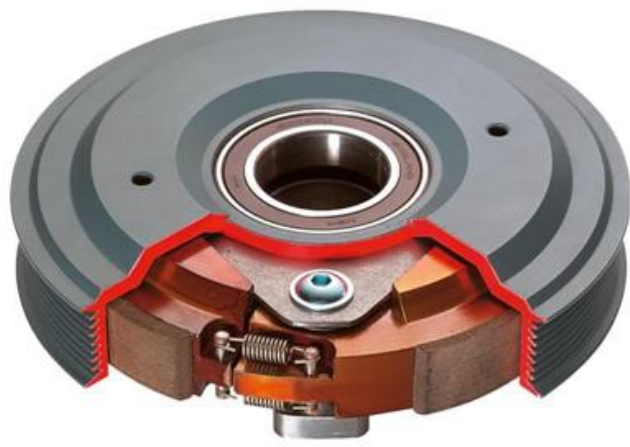

Jednolamelová spojka - ovládaná

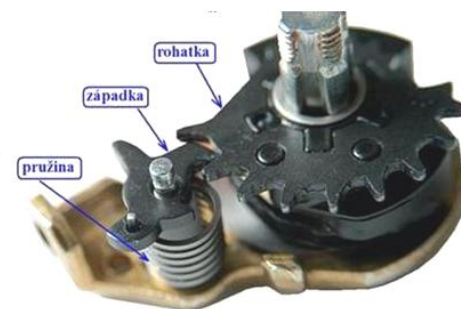
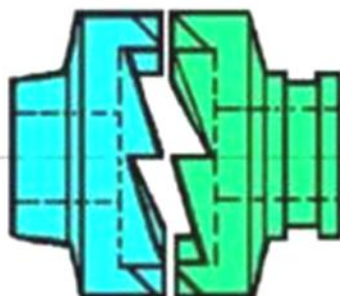

Viaclamelová spojka – ovládaná

Rozbehová spojka

Voľnobežná spojka

Konštruovanie strojov a strojových súčiastok

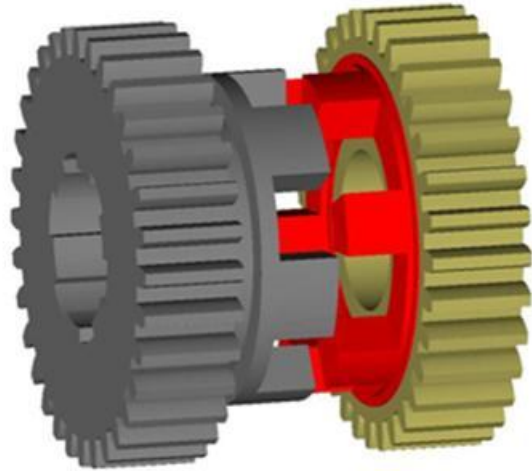
Blok č: 10

Prednášajúci: prof. Ing. Robert Grega, PhD.

Zubová spojka

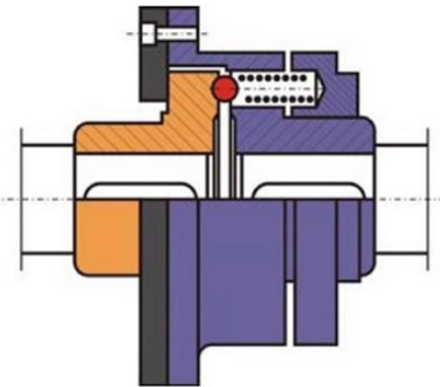

Zubová spojka s čelným ozubením

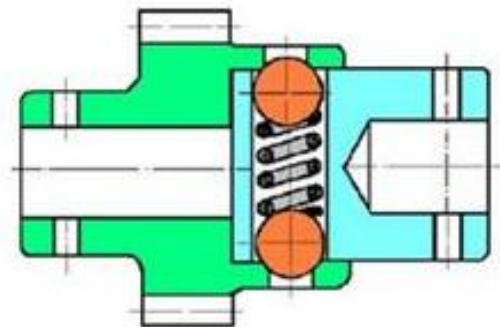

Zubová spojka s bočnými zubami

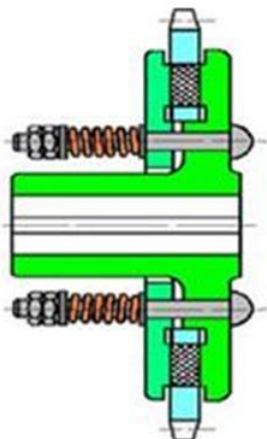
Poistná spojka

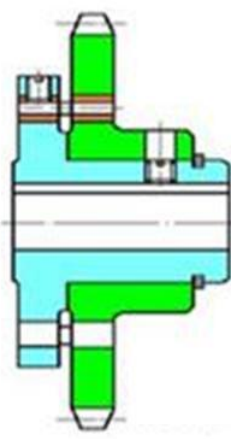
Poistná guľčková spojka – s axiálnou guľčkou

Poistná guľčková spojka – s radiálnou guľčkou

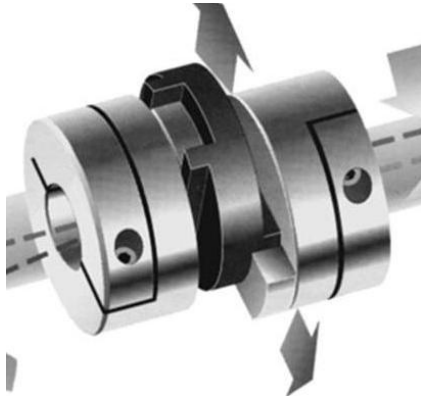
Poistná trecia spojka

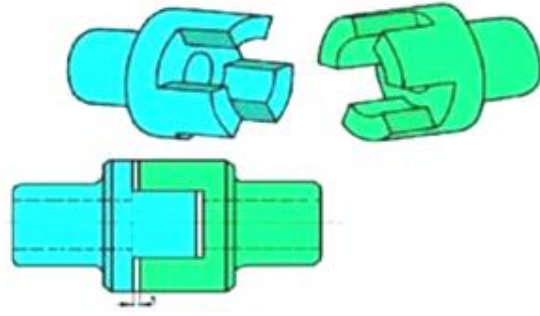
Poistná spojka so strižným kolíkom

Dilatačná spojka

Oldhamová spojka

Axiálna dilatačná spojka

Kĺbová spojka - Krížový kĺb,

Homokinetický kĺb,

Sférický kĺb.

Vonkajší homokinetický kĺb

Vnútorý homokinetický kĺb

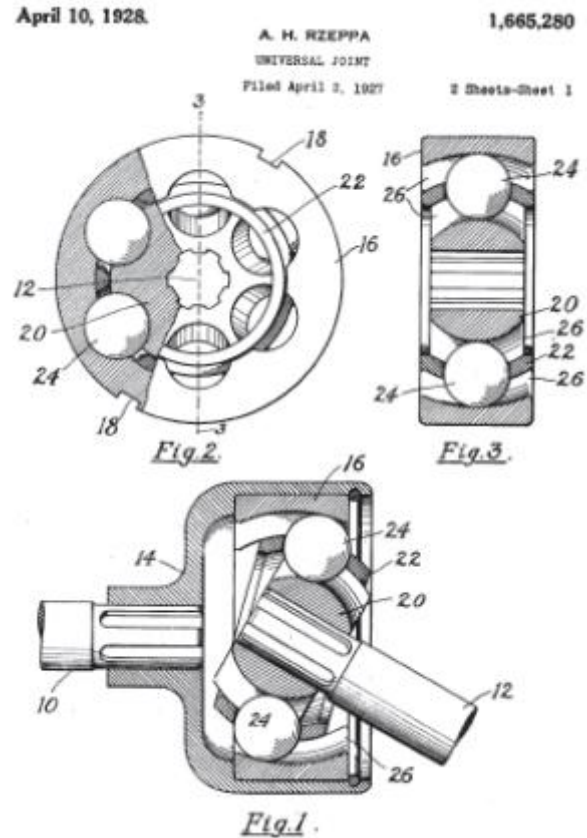

Konštruovanie strojov a strojových súčiastok

Blok č: 10

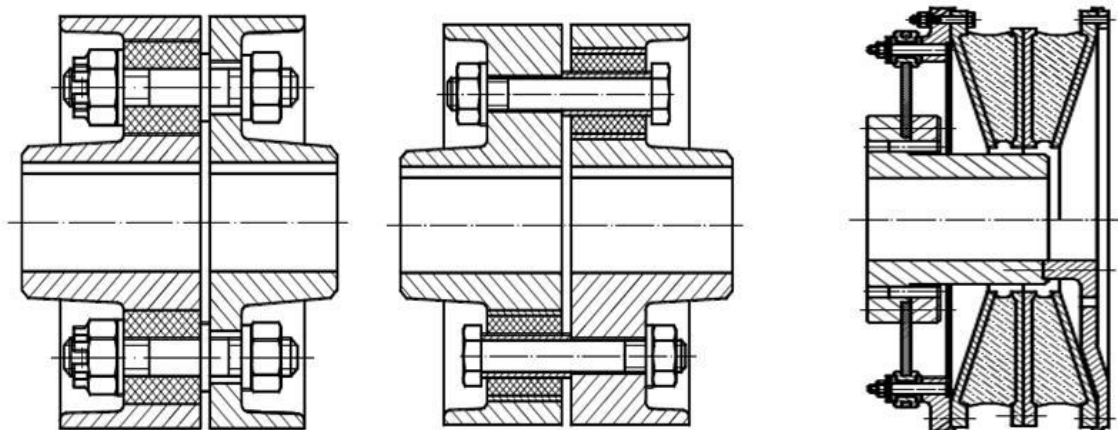
Prednášajúci: prof. Ing. Robert Grega, PhD.

Vývoj homokinetického kĺbu - jeden z patentov

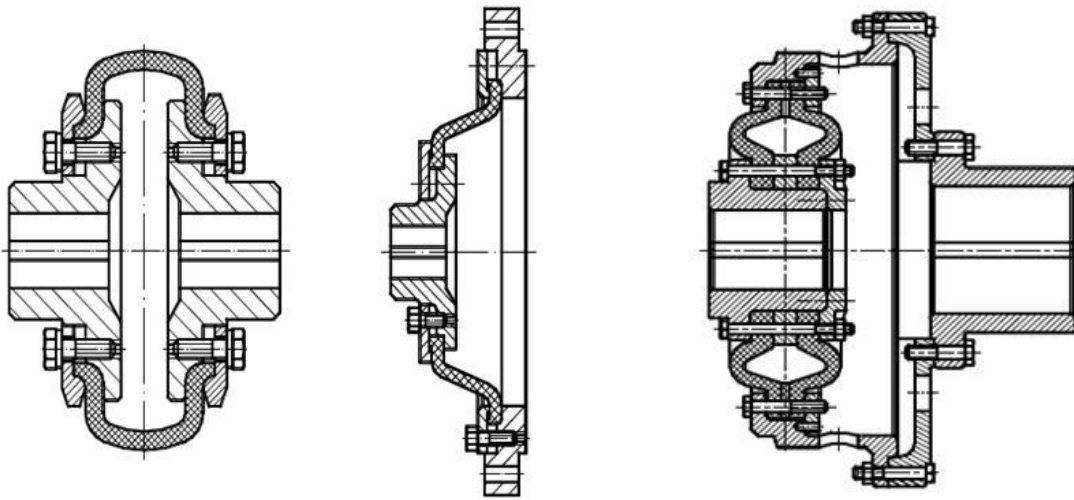

Rzeppa, Alfred H.: Patentový spis US 1, 665, 280 Universal Joint, US Patent Office, 1928

Pružné spojky

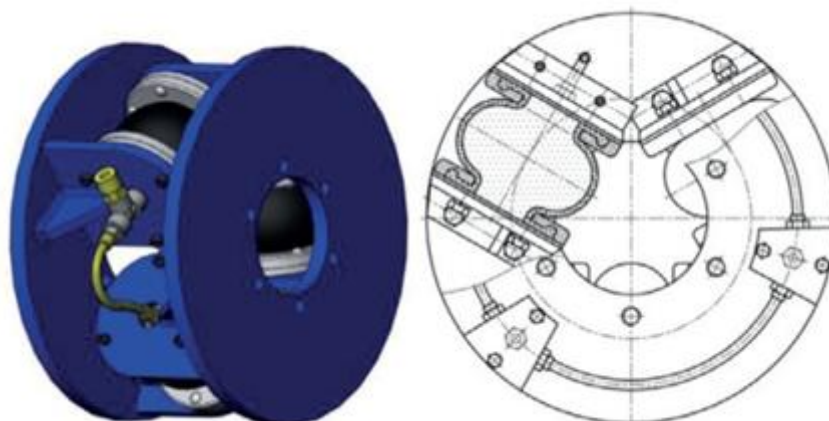
Pružné spojky s gumeným pružným členom

Pružné spojky s gumeným pružným členom

Pružné spojky s kovový pružným členom a dvojhmotné zotrvačníky

Pneumatická pružná spojka

Schématicke označovanie spojok

1. Spojka. Obecné označení bez udání druhu	
2. Stálá (nevypínací) spojka Obecné označení Pevná Vyrovnávací Pružná	
3. Ovládané Obecné označení Třecí (synchronní) jednostranná oboustranná Zubová jednostranná Hydraulická Elektrická	
4. Samočinná spojka Obecné označení Odstředivá třecí spojka Volnoběžná spojka Pojistná spojka s porušitelným členem prokluzovací, vysmekávací	
5. Brzda obecné označení bez udání druhu brzdy	

Poznámka: Pokud je nutné uvést u spojek a brzd druh ovládní, lze užít následující označení:

- M – mechanické
- H – hydraulické
- P – pneumatické
- E – elektrické

Příklad: Jednostranná třecí spojka s pneumatickým ovládním.

